

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

24 14
Prm

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. SWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

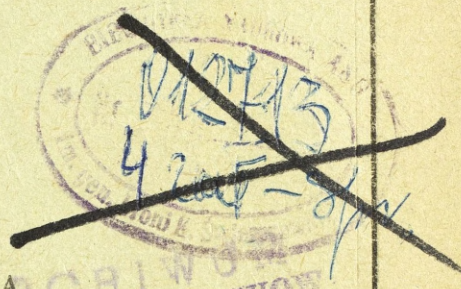
Egz. Nr 82

ZESZYT TAKTYCZNY

1(27)

036946

WARSZAWA
Styczeń 1968

~~036946~~

25 str
+ 4 zał

Colour Chart #13

24 14 / *Am*

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~WYDANE~~

Egz. Nr 82

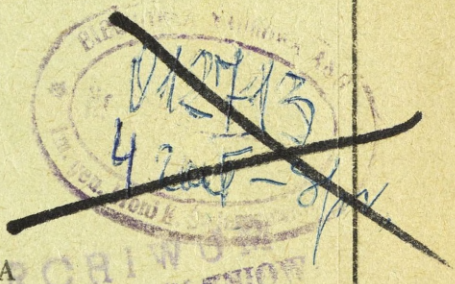
150

ZESZYT TAKTYCZNY

1(27)

036946

WARSZAWA

Styczeń 1968

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

~~X36946~~

25 str
+ 4 zał

106 75 1

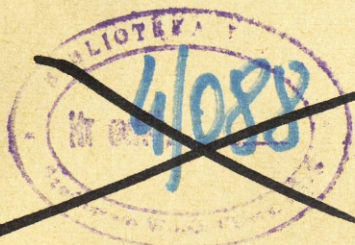
Prot. przekł. 12657 / ew

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

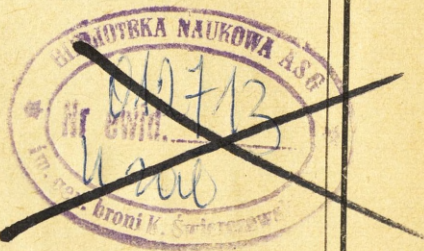
DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~TAJNE~~

Egz. Nr 82

ZESZYT TAKTYCZNY
1(27)

WARSZAWA

Styczeń 1968

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
ul. gen. broni K. Świerczewskiego
103
36946

2

Materiał do niniejszego Zeszytu opracowali:

do części pierwszej: ppłk dypl. Henryk JAGLIŃSKI;

do części drugiej: ppłk dypl. Franciszek JANUSZEWSKI, ppłk dypl. Henryk
SOBKIEWICZ.

880

94 3

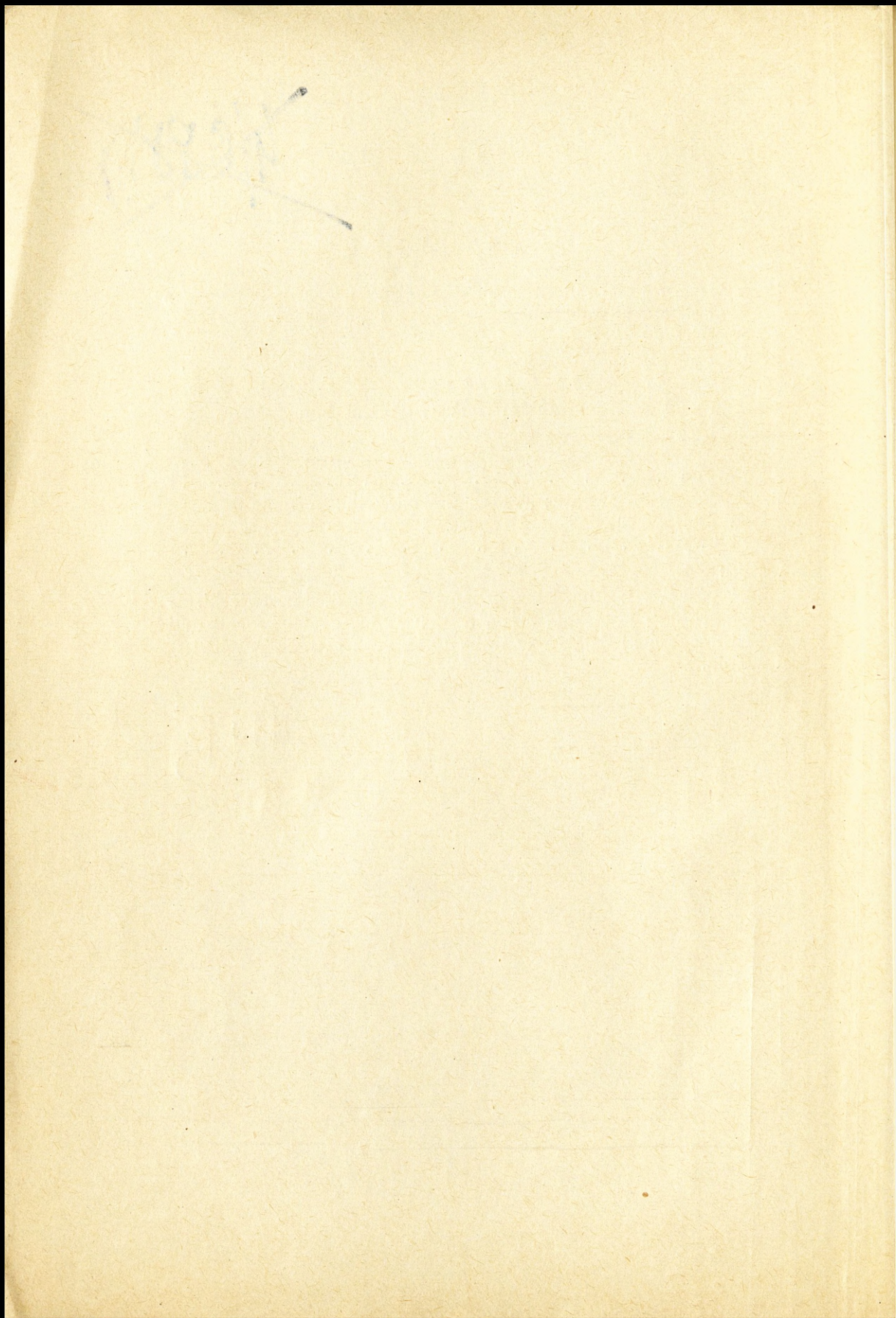

SPIS TREŚCI

Część pierwsza: „Organizacja obrony obszaru powiatu”	Str.
(Rozwiązanie zadania zamieszczonego w „Zeszytach Taktycznym” nr 8/25 1967 r.)	
1. Operacyjny plan obrony powiatu Mińsk Mazowiecki	5
Część druga: „Praca dowódcy taktycznego desantu śmigłowcowego nad wypracowaniem decyzji działań bojowych”	
1. Niektóre zagadnienia pracy dowódcy taktycznego desantu śmigłowcowego nad wypracowaniem decyzji działań bojowych	15
2. Założenie do tematu: „Praca dowódcy taktycznego desantu śmigłowcowego nad wypracowaniem decyzji działań bojowych”	21

Załączniki:

- Do części pierwszej: Plan obrony powiatu Mińsk Mazowiecki.
- Do części drugiej: Położenie stron o 4.00 12.11, zarys decyzji dowódcy 3 DZ dotyczącej działań w dniu 12.11 oraz elementy tabeli desantowania.

Część pierwsza

OPERACYJNY PLAN OBRONY POWIATU MIŃSK MAZOWIECKI

1. Ogólna charakterystyka powiatu MIŃSK MAZOWIECKI w systemie obrony województwa

Powiat MIŃSK MAZOWIECKI leży w południowo-wschodniej części województwa warszawskiego na wschód od WARSZAWY, oddalony od niej około 30 km i 18 km od rz. WISŁY. Obszar powiatu wynosi 1112 km², (około 1/25 obszaru województwa), a zamieszkały jest przez 102,8 tys. ludności, około 1/24 części ogólnej ludności województwa (bez m. WARSZAWY). Pod względem gospodarczym jest to powiat rolniczo-przemysłowy i stanowi znaczną rezerwę siły roboczej m. st. WARSZAWY. Większość zakładów przemysłowych powiatu skupiona jest w MIŃSKU MAZ. Do najważniejszych z nich można zaliczyć: Fabrykę Urządzeń Dźwigowych, Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w MIŃSKU MAZ., Zakłady Mechaniczne w STO-JADŁACH oraz Zakłady Chemiczne w DĘBEM. Przez obszar powiatu przechodzi linia kolejowa oraz droga kołowa o znaczeniu państwowym, ponadto w rejonie JANOWA znajduje się lotnisko. Teren powiatu jest w przeważającej części otwarty i równinny. Większe obszary leśne znajdują się na pñ. od STANISŁAWOWA oraz w rejonie CEGŁOWA. Powiat MIŃSK MAZOWIECKI stanowi ważne ogniwo w systemie obrony województwa.

2. Ocena zagrożenia obszaru powiatu

a) Prawdopodobne zagrożenie obszaru powiatu bronią masowego rażenia.

Powiat MIŃSK MAZOWIECKI znajduje się na głębokim zapleczu ok. 600—700 km od ewentualnej linii starcia wojsk operacyjnych. Uniemożliwia to nieprzyjacielowi wykorzystanie środków (raket) taktycznych do rażenia celów na obszarze powiatu i poważnie utrudnia stosowanie środków taktyczno-operacyjnych (lotnictwo taktyczne i pociski typu MACE) ze względu na zasięg i system OPK. Atakowanie obszaru powiatu środkami operacyjno-strategicznymi i strategicznymi jest mało prawdopodobne ze względu na brak opłacalnych celów. Takim celem opłacalnym może być tylko lotnisko w rejonie JANOWA (w wypadku intensywnego wykorzystania go przez własne lotnictwo (oraz MIŃSK MAZOWIECKI jako węzeł komunikacyjny). Po-

nadto opłacalnymi celami mogą być wojska przegrupowujące się lub czasowo stacjonujące na terenie powiatu. Przy uderzeniu bronią atomową na lotnisko JANÓW, MINSK MAZOWIECKI może znaleźć się w czwartej strefie porażenia, w związku z czym konieczne będzie prowadzenie akcji ratowniczej.

Poważne niebezpieczeństwo dla obszaru powiatu stanowi bliskość WARSZAWY z jej przemysłem, oraz WISŁA z przepławami, które stanowią bardzo opłacalne cele dla broni masowego rażenia. W wypadku uderzenia jądrowego na WARSZAWĘ ładunkiem przekraczającym 0,5 MT, północno-zachodnia część obszaru powiatu znajdzie się w czwartej strefie porażenia. Przy naziemnych uderzeniach jądrowych na przepawy i rubież rz. WISŁA i wiatrach zachodnich obszar powiatu znajdzie się w zasięgu opadu promieniotwórczego o natężeniu przekraczającym 100 rentgenów na godzinę. Największe niebezpieczeństwo dla MINSKA MAZ. stanowi sytuacja, w której nieprzyjaciel wykona jednocześnie uderzenie na WARSZAWĘ i JANÓW. Może bowiem wówczas nastąpić „nałożenie” się dwóch czwartych stref porażenia.

Rejonami najbardziej narażonymi na uderzenia bronią klasyczną mogą być: MINSK MAZ., SIENNICA, KAŁUSZYN, CEGŁÓW, MROZY, KOŁBIEL, LATOWICZ, STANISŁAWÓW, STOJADŁA, DĘBE WIELKIE (ze względu na przyległość do drogi tranzytowej) oraz obiekty komunikacyjne, głównie związane z szosą i linią kolejową WARSZAWA — SIEDLCE.

b) Możliwe zagrożenie powiatu działaniem grup specjalnych nieprzyjaciela i ewentualnych band zbrojnego podziemia

Działań dywersyjno-rozpoznawczych npla można oczekiwać zarówno bezpośrednio przed wybuchem wojny, jak i (głównie) po jej wybuchu. Uwzględniając możliwości działania grup specjalnych nieprzyjaciela (jedna grupa na obszarze do 800 km²), na obszar powiatu może być przerzucona jedna do dwóch grup specjalnych. Grupy te mogą być wykorzystane do: prowadzenia rozpoznania, dywersji, oddziaływania psychologicznego na społeczeństwo oraz organizacji i kierowania bandami zbrojnego podziemia. Głównego nasilenia działań dywersyjnych tych grup należy się spodziewać wzdłuż linii kolejowych i drogi kołowej SIEDLCE — WARSZAWA, szczególnie na odcinkach zalesionych. Najdogodniejszymi rejonami bazowania dla grup specjalnych są zalesione obszary na pld. STANISŁAWÓW oraz w rejonie CEGŁOWA.

Warunki sprzyjające powstawaniu band zbrojnego podziemia (na bazie elementów chuligańsko-kryminalnych) istnieją raczej w gromadach północnej części powiatu oraz w rejonach MINSK MAZ., KAŁUSZYN.

c) Zagrożenie obszaru powiatu działaniem desantów powietrznych nieprzyjaciela

W wypadku pomyślnego dla nieprzyjaciela rozwoju działań wojennych i przeniesienia ich na tereny POLSKI, istnieje możliwość lądowania na rubieży rz. WISŁA na pld. od WARSZAWY desantów po-

wietrznych nieprzyjaciela, które mogą częściowo obejmować obszar powiatu. Zwalczaniem desantów będzie kierował OW lub WKO. Niemniej jednak powiat powinien być przygotowany do wzięcia udziału w ich zwalczaniu siłami bot i oddziałów samoobrony rozmieszczonych w tym rejonie.

3. Cel obrony powiatu MIŃSK MAZOWIECKI

Przedsięwzięcia obronne powinny zapewnić: warunki mobilizacji Sił Zbrojnych i jednostek zmilitaryzowanych, przetrwanie ludności i sprawne funkcjonowanie aparatu administracyjnego, politycznego i gospodarczego oraz komunikacji, obrony i ochrony powiatu, skuteczne prowadzenie akcji ratowniczej i zwalczanie sił dywersyjno-sabotażowych.

4. Zadania obronne powiatu MIŃSK MAZOWIECKI

Zadania powiatu polegać będą przede wszystkim na wykonaniu takich przedsięwzięć obronnych, jak:

- ▲ — przygotowanie sprawnie działającego systemu powiadamiania i alarmowania, rozpoznania skażeń i zakażeń oraz likwidacji skutków uderzeń nieprzyjaciela;
- zorganizowanie sprawnego przyjęcia ludności z WARSZAWY oraz stworzenie jej niezbędnych warunków egzystencji;
- ▲ — prowadzenie na szeroką skalę szkolenia ludności w zakresie samoobrony w warunkach wojny;
- ▲ — przygotowanie niezbędnej ilości schronów i ukryć dla ludności, szczególnie w rejonach zagrożonych oraz utrzymywanie ich w stanie używalności;
- ▲ — przygotowanie odpowiednich sił i środków do prowadzenia akcji ratowniczej w rejonach porażonych oraz stworzenie im niezbędnych do tego warunków;
  - wydzielenie części sił ratowniczych dla udzielenia pomocy WARSZAWIE;
  - zorganizowanie wojennego systemu kierowania zapewniającego sprawne dowodzenie oraz kierowanie przedsięwzięciami politycznymi, gospodarczymi i obronnymi na obszarze powiatu;
  - przygotowanie niezbędnych sił dla skutecznego zwalczania sił sabotażowo-dywersyjnych na obszarze powiatu oraz utrzymywanie ich w gotowości do wzięcia udziału częścią sił w zwalczaniu desantów powietrznych nieprzyjaciela w rejonie GÓRY KALWARII;
- ▲ — przygotowanie sił i środków do ochrony i odbudowy komunikacji na obszarze powiatu oraz utrzymanie ich w gotowości do wzięcia udziału w zabezpieczeniu przegrupowania wojsk operacyjnych na obszarze powiatu;
  - przeprowadzenie w oznaczonym czasie sprawniej mobilizacji i uzupełnienia rezerw ludzkich i materiałowych dla sił zbrojnych i zmilitaryzowanych.

5. Ocena możliwości powiatu w zakresie obrony

W wypadku porażenia bronią masowego rażenia m. MIŃSK MAZ. i innych rejonów powiatu, akcję ratowniczą należy prowadzić w pierwszej kolejności w MINSKU MAZ., angażując do tego maksimum sił powiatu i miasta. W pozostałych rejonach akcję ratowniczą będą prowadzić oddziały samoobrony.

a) Potrzeby w zakresie sił i środków do akcji ratowniczej

Ratownictwo techniczne. MIŃSK MAZ. ma 21 500 mieszkańców, z czego w okresie wojny 3.000 ludzi odejdzie do wojsk operacyjnych oraz 2500 do jednostek OTK powiatu; pozostałe 16.000 osób trzeba będzie ochraniać. Istniejące obiekty ochronne oraz przygotowywane w okresie zagrożenia ukrycia zabezpieczające zapewnią ukrycie 7.000 ludzi, a w szczelinach stałych — 300 osób. Dla pozostałej ludności należy wykonać szczeliny typu polowego.

Do wykonania prac z zakresu ratownictwa technicznego w schronach i ukryciach zabezpieczających potrzeba 1 650 r/d, w szczelinach typu stałego — 170 r/d i w szczelinach typu polowego — 2 070 r/d, co daje razem 3 890 r/d. Zakładając, że prace te należy zakończyć najpóźniej w ciągu dwóch dni, trzeba posiadać siły, które byłyby zdolne do wykonania pracy równej 1945 r/d w ciągu jednego dnia.

Powiat posiada: ORT o możliwości	750 r/d,
bct	570 r/d,
Z i TOS	300 r/d,
Razem:	1620 r/d.

Posiadane siły powiatu nie będą w stanie wykonać pracy równej 325 r/d. Pracę tę będzie można wykonać przy udziale dodatkowo zaangażowanych 325 ludzi z TOS (gromady RUDZIENKO, PUSTELNIK, ŁADZYŃ, JAKUBÓW, CEGŁÓW, SIENNICA).

Akcja przeciwpożarowa. Największe pożary utrudniające akcję ratowniczą mogą wybuchnąć począwszy od styku 3 i 4 strefy porażenia, której obwód przy wybuchu ładunku jądrowego o mocy około 30 KT może wynosić 9,5 km. Przy czym na odcinkach o łącznej długości ok. 4 km mogą powstać pożary ciągłe, ponieważ znajdują się tam lasy i zabudowania drewniane. Dla skutecznego gaszenia pożarów na tym odcinku potrzeba około jedenastu kompanii przeciwpożarowych. MIŃSK MAZ. posiada jedną kppoż. oraz FUD i ZNTK po plutonie ppoż. straży zawodowej. Siły te mogą gasić pożar na odcinku około 600—1200 m. Na pozostałych 3400—2800 m należy gasić pożar przy pomocy ochotniczych straży pożarnych z gromad oraz zwrócić się o pomoc do województwa (w wypadku niewykonania uderzenia na WARSZAWĘ) i sąsiadów.

Do gaszenia pożarów w MINSKU MAZ. można zaangażować następujące siły ochotniczej straży pożarnej: PUSTELNIK — 1 sekcja, STANISŁAWÓW — 2 sekcje, DOBRE — 2 sekcje, WIŚNIEW — 1 sekcja, RUDZIENKO — 1 sekcja, JAKUBÓW — 2 sekcje, KAŁUSZYN — 2 sekcje, MROZY — 1 sekcja, CEGŁÓW — 2 sekcje, CELINÓW —

i sekcja, DĘBE WIELKIE — 1 sekcja, RUDZIENKO — 1 sekcja, SIEN-NICA — 2 sekcje, KUFLEW — 1 sekcja, JARUZEL — 1 sekcja, LATOWICZ — 2 sekcje, WIELGOLAS — 2 sekcje. Z sił tych można zorganizować dwie kppoż. po cztery plutony lub dwie kppoż. po trzy plutony i 1 kppoż. — 2 plutony. Siły te pozwolą likwidować pożar na odcinku 1080—2160 m, co razem z siłami MIŃSKA MAZ. pozwala na likwidację pożarów na odcinku 1680—3360 m. Na pozostałym odcinku przy gaszeniu pożarów musi pomóc województwo lub sąsiednie powiaty. W razie braku pomocy z zewnątrz pożary należy gasić wyłącznie na kierunku wejścia do akcji sił ratowniczych.

Pomoc medyczna. Po odliczeniu pododdziałów, które zajmą rejony alarmowe, w MIŃSKU MAZ., pozostanie 16.000 ludzi. Zakładając, że przeciwnik wykona uderzenie atomowe o sile 30 KT, porażeniu może ulec 60% ogółu ludności, co stanowi ok. 9 600 ludzi. Straty bezpowrotne mogą wynieść ok. 40%, tj. 3 840 ludzi, zaś straty sanitarne — około 5 760 ludzi. Z tego: lekko ranni ok. 2 880 osób, średnio ranni — ok. 1 440 osób. Pozostali — ciężko ranni.

Do udzielania pomocy medycznej powiat dysponuje personelem medyczno-sanitarnym liczącym 52 osoby (w tym 15 lekarzy, 2 felczerów i 35 osób personelu sanitarnego). Z sił tych należy zorganizować Oddział Pierwszej Pomocy Medycznej i obsadzić szpitale oraz ośrodki zdrowia na terenie powiatu. Brakujący personel sanitarny należy uzupełnić z drużyn PCK powiatu. Powiat dysponuje 380 miejscami w szpitalach i ośrodkach zdrowia, co zaspokoi około 13% potrzeb w wypadku uderzenia atomowego na MIŃSK MAZOWIECKI. Potrzebne 2500 łóżek szpitalnych uzyska się przygotowując budynki szkolne na przyjęcie rannych w następujących gromadach (wsiach): DĘBE, STANISŁAWÓW, RUDZIENKO, WIŚNIEW, MROZY, LATOWICZ, WIELGOLAS, SIEN-NICA, WOLA ŻAKOWSKA, DĘBE WLK. i PUSTELNIK.

Do ewakuacji rannych z rejonu porażenia wykorzystać transport sanitarny służby zdrowia powiatu oraz transport służb ratownictwa technicznego.

Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa. Po wybuchu atomowym należy stworzyć kordon wokół trzeciej strefy porażenia o obwodzie 9,5 km oraz ruchome patrole do kierowania ruchem ludności wychodzącej z rejonu porażenia. Dla zorganizowania kordonu potrzeba około 200 ludzi (zakładając, że odległość między posterunkami będzie wynosić średnio 50 m). Dla zorganizowania patroli potrzeba około 50 osób (jeden patrol na każdą drogę wylotową — po 5 ludzi). Do organizacji kordonu wykorzystać należy komendę miejską MO (40 ludzi) oraz służby porządkowo-ochronne z TOS i okolicznych miejscowości, a do patroli — służby porządkowo-ochronne TOS.

b) Zorganizowanie systemu wykrywania i rozpoznania skażeń.

Do tego celu powiat posiada:

- 1 placówkę pomiaru skażeń promieniotwórczych (6 ludzi oraz mikrobus);
- 2 drużyny rozpoznania skażeń ZOS po 4 ludzi;

- 10 drużyn rozpoznania skażeń TOS po 4 ludzi;
- 1 drużynę rozpoznania skażeń bot — 10 ludzi;
- 1 drużynę rozpoznania ORT — 10 ludzi;
- 1 drużynę rozpoznania ODD — 12 ludzi.

Razem stanowi to 16 posterunków stałych, co zapewnia gęstość: 1 posterunek na około 70 km².

Aby zapewnić ciągłość pomiarów i obserwacji skażeń, należy zorganizować dodatkowe drużyny rozpoznania ZOS i TOS w gromadach: SOŁKI, RUDZIENKO, WIŚNIEW, GROSZKI STARE, JAKUBÓW, ŁADZYŃ, NIEDZIAŁKA STARA, CIELECHOWIZNA, RUDZIENKO, KUFLEW, JERUZAL, WIELGOLAS i połączyć je systemem łączności z centralnym posterunkiem przy PSK PKO. Wymienione siły i środki mogą być również wykorzystane do prowadzenia rozpoznania skażeń w rejonach uderzeń, na drogach i w innych rejonach. Na bazie MPGK należy zorganizować posterunek obserwacji skażeń przy PSK oraz ośrodek analizy skażeń.

c) Działania przeciwdywersyjne.

Skuteczne sparaliżowanie działań dywersyjnych npla na obszarze powiatu wymaga posiadania odpowiednich sił i środków do zorganizowania bezpośredniej ochrony zagrożonych obiektów oraz sił manewrowych do likwidacji grup specjalnych npla i ewentualnych band zbrojnego podziemia. Aby siły przeciwdywersyjne były w stanie skutecznie zwalczać siły dywersyjne npla, powinny one liczyć ok. 100 ludzi na 100 km². Obszar powiatu MINSK MAZ. wynosi 1112 km², aby więc uzyskać odpowiednie nasycenie, potrzeba ok. 1100 ludzi. Do bezpośredniej ochrony obiektów należy wykorzystać TOS i ZOS. Ważne obiekty nie posiadające oddziałów samoobrony należy ochraniać siłami powiatowymi (pl bot, pl kompanii garnizonowej). Jako siły manewrowe należy wykorzystać bot oraz pluton operacyjny MO. Powiat obecnie posiada: bot — 450 ludzi, pl. operacyjny MO — 40 ludzi oraz 10 TOS, liczących 338 ludzi, co wynosi łącznie 829 ludzi. Jeżeli odliczymy 200 osób z TOS dla zorganizowania kordonu wokół strefy porażenia, to w powiecie pozostanie 628 ludzi. Dla skutecznego zwalczania grup dywersyjnych brak jest 427 osób. Brak ten należy uzupełnić organizując TOS w gromadach i większych wsiach (patrz szkic — załącznik nr 1).

6. Zamiar PKO dotyczący obrony obszaru powiatu MINSK MAZOWIECKI

W celu niedopuszczenia na wypadek wojny do zakłóceń w funkcjonowaniu administracji powiatu, PKO zamierza:

a) W okresie pokoju:

Główny wysiłek działalności powiatu skupić na przedsięwzięciach organizacyjno-przygotowawczych, szczególnie w zakresie: rozpoznania, powiadamiania i alarmowania, szkolenia społeczeństwa w przedsięwzię-

ciach obronnych, przygotowywaniu sił i środków do prowadzenia akcji ratowniczej i zwalczaniu sił dywersyjno-sabotażowych oraz gromadzeniu zapasów.

b) W okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa:

Główny wysiłek powiatu skupić na: przygotowywaniu mobilizacji sił zbrojnych i zmilitaryzowanych, osiąganiu gotowości sił powiatu do zadań obronnych, przygotowaniu pomieszczeń ochronnych do natychmiastowego ich wykorzystania oraz podniesieniu gotowości obronnej obiektów szczególnie zagrożonych.

c) W okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa:

Główny wysiłek powiatu skupić na: prowadzeniu powszechnej mobilizacji, sprawnym przyjęciu ludności z WARSZAWY, wyprowadzeniu sił powiatu do rejonów alarmowych, przejściu PKO na połowy system kierowania oraz realizowaniu planu gospodarczego powiatu pierwszego kwartału roku obliczeniowego.

d) W początkowym okresie wojny:

Skupić główny wysiłek na prowadzeniu akcji ratowniczej w ewentualnych rejonach porażenia, utrzymaniu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zwalczaniu sił dywersyjnych, szczególnie w rejonie pñ. STANISŁAWÓW, ochronie i obronie ważnych obiektów oraz na utrzymywaniu systemu komunikacji i łączności. Ponadto być gotowym do udzielenia pomocy WARSZAWIE na wypadek porażenia jej przez nieprzyjaciela bronią masowego rażenia oraz do udziału w zwalczaniu desantu w rejonie GÓRY KALWARII.

7. Zadania działań PKO

a) Dział polityczny: w ramach pracy partyjno-politycznej należy w dużym stopniu uwzględnić problematykę obronną, a szczególnie problematykę z zakresu wojny psychologicznej i ideologicznej. Ponadto należy przygotować niezbędne siły i środki do pracy partyjno-politycznej podczas wojny. W okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa wysłać w teren część aktywu partyjno-politycznego, szczególnie do gromad: STANISŁAWÓW, DOBRE, SOŁKI oraz w rejon przyjęcia ludności rozśrodkowanej z WARSZAWY.

b) Dział militarny: przygotować system powiadamiania i alarmowania, sprawną mobilizację i uzupełnianie sił zbrojnych i zmilitaryzowanych, niezbędne siły do prowadzenia działań przeciwdywersyjnych, system kierowania i dowodzenia, niezbędne materiały i sprzęt typowo wojskowy. Ponadto koordynować opracowanie planów przez poszczególne działy i nadzorować całokształt przedsięwzięć obronnych powiatu.

c) Dział wewnętrzny: główny wysiłek rozpoznania przeciwdywersyjnego na okres wojny skupić w lasach pñ. STANISŁAWÓW, w lasach pñ. CEGŁÓW oraz w dużych skupiskach ludności. Prowadzić intensywne szkolenie służb porządkowo-ochronnych, szczególnie w zakresie rozpoznania oraz ochrony i obrony obiektów.

d) Dział ochrony ludności: prowadzić intensywne szkolenie społeczeństwa w zakresie samoobrony. Na bazie Miejskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego zorganizować i szkolić ORT. Służby techniczne ZOS i TOS przygotować do prowadzenia akcji ratowniczej w rejonach porażenia.

Zorganizować na bazie powiatowej służby zdrowia OPPM i zaopatrzyć go w niezbędny sprzęt medyczny. Dla potrzeb leczenia adaptować odpowiednią ilość pomieszczeń w gromadach wymienionych w punkcie 5.

e) Jak wyżej, dla innych działów. Poszczególne działy opracują każdy w swoim zakresie plany operacyjno-obronne do 1.11.1967 r.

8. Podział sił i środków przeznaczonych do obrony powiatu.

a) Do akcji ratowniczej w rejonie porażenia: ORT, Kppoz, OPPM, ODD, bot, Miejska Komenda MO, ZOS, ZNTK, FUD oraz siły ppoż. i porządkowo-ochronne TOS z gromad: PUSTELNIK, STANISŁAWÓW, DOBRE, WIŚNIEW, ŁADZYN, JAKUBÓW, KAŁUSZYN, MROZY, CEGŁÓW, CELINÓW, DĘBE WIELKIE, RUDZIENKO, SIENNICA, KUFLEW, WIELGOLAS.

b) Do bezpośredniej ochrony obiektów: pluton z bot, kompania ochrony KG oraz siły porządkowo-ochronne TOS i ZOS. Tor kolejowy i szosę SIEDLCE — WARSZAWA w granicach powiatu ochraniają siły wojewódzkie; gromady leżące wzdłuż tych arterii ściśle współdziałają w ich obronie i ochronie z siłami wojewódzkimi.

c) Do aktywnego zwalczania sił sabotażowo-dywersyjnych nieprzyjaciela: bot, siły i środki MO, służby porządkowe ZOS i TOS oraz pluton WSW.

d) Do regulacji ruchu: służba ruchu MO oraz część sił TOS.

e) Do osłony przeciwlotniczej: baterię 37 mm rozmieścić w rejonie ZNTK i wykorzystać do osłony przeciwlotniczej tych zakładów oraz stacji kolejowej w MIŃSKU MAZ. Obsługę dział wyznaczy dyrektor zakładu ze składu ZOS. Pluton wykorzystać do osłony Fabryki Urządzeń Dźwigowych (FUD). Obsługę PKM wyznaczy dyrektor FUD.

f) Przyjęcie ludności z WARSZAWY organizuje zespół wydzielony z poszczególnych działów PKO. W skład zespołu wchodzi: kierownik zespołu — zastępca kierownika działu ochrony ludności oraz przedstawiciele działów: ochrony ludności, komunikacji, zaopatrzenia wewnętrznego i militarnego. Kierownik zespołu opracuje plan przyjęcia ludności, w którym przedstawi organizację przyjęcia oraz niezbędne siły i środki do wykonania tego zadania.

9. Organizacja dowodzenia i łączności

Dla zapewnienia kierowania i dowodzenia obroną powiatu wykorzystać istniejący na jego obszarze system łączności, a ponadto zorganizować oddzielne kanały łączności przewodowej i radiowej. Niezależnie

12

od tego szeroko wykorzystać ruchome środki łączności. Dla powiadamiania i alarmowania ludności na obszarze miasta MIŃSK MAZOWIECKI wykorzystać system automatycznej aparatury sygnalizacji dźwiękowej, a w poszczególnych lokalnych komitetach obrony — miejscowe środki sygnalizacji.

10. Organizacja zaopatrywania sił układu terytorialnego powiatu.

Broń i amunicję dla bot magazynować w magazynach OSz WSW w MIŃSKU MAZOWIECKIM zgodnie z przydziałem. Broń i amunicję dla istniejących ZOS i TOS przechowywać w Międzygromadzkich Posterunkach MO, natomiast uzbrojenie dla nowo powstających TOS zgromadzić w składach OSz WSW w MIŃSKU MAZOWIECKIM:

- 800 sztuk kbk;
- 400 pistoletów maszynowych;
- po 1 jo amunicji do kbk i pm;
- 1200 masek przeciwgazowych;
- 4000 min przeciw piechocie;
- 400 min przeciwpancernych;
- 4 tony materiałów wybuchowych;
- 5 ton drutu kolczastego.

Wyżej wymieniony sprzęt pobrać w składach WOW — WĘGRÓW. Uzbrojenie i wyposażenie dostarczyć adresatom w okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, zgodnie z planem zaopatrzenia.

W składach powiatowych posiadać stałe rezerwy: drzewa 45 m³ i 1000 płyt żelbetowych o wymiarach 1 m².

11. Zadania gromad w systemie obrony powiatu.

Gromady powiatu organizują we własnym zakresie obronę i ochronę na swoim terenie, a ponadto na korzyść powiatu wydzielają:

- siły przeciwpożarowe: PUSTELNIK, WIŚNIEW, ŁADZYŃ, MROZY, DEBE WIELKIE, STOJADŁA, RUDZIENKO, KUFLEW, JERUZAL, LATOWICZ — po jednej sekcji proż. STANISŁAWÓW, DOBRE, JAKUBÓW, KAŁUSZYN, CEGŁÓW, SIENNICA, WIELGOLAS — po dwie sekcje ppoż.
- siły porządkowo-ochronne (tylko w wypadku porażenia MIŃSKA MAZOWIECKIEGO): WIŚNIEW, JAKUBÓW, ŁADZYŃ, DEBE WIELKIE, STOJADŁA, RUDZIENKO, CIELECHOWIZNA, SIENNICA, CEGŁÓW, KAŁUSZYN — po dwudziestu ludzi.
- pomieszczenia lokalne (szkoły lub domy kultury): DEBE WIELKIE, SIENNICA, RUDZIENKO, WIŚNIEW, DOBRE, STANISŁAWÓW, MROZY, LATOWICZ, WIELGOLAS, PUSTELNIK — po dwa obiekty w każdej gromadzie.

- gromady leżące wzdłuż szosy i toru kolejowego SIEDLCE — WARSZAWA pomagają w ich ochronie siłom wojewódzkim przez wydzielenie do tego celu drużyn porządkowo-ochronnych w sile po 10 ludzi.
- drogi powiatowe i wojewódzką drogę rokadową MIŃSK MAZOWIECKI — KOJDANY oraz linie wysokiego napięcia ochraniają gromady w swoich granicach.

SZEF POWIATOWEGO SZTABU WOJSKOWEGO
MIŃSK MAZOWIECKI

(—) . . . . .

Część druga

NIEKTÓRE ZAGADNIENIA PRACY DOWÓDCY TAKTYCZNEGO DESANTU ŚMIGŁOWCOWEGO NAD WYPRACOWANIEM DECYZJI DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Taktyczne desanty śmigłowcowe stosuje się w celu zwiększenia ruchliwości wojsk lądowych i równoczesnego pogłębienia oddziaływania na przeciwnika.

Taktyczny desant śmigłowcowy, działający na korzyść nacierającej dywizji, może wykonywać szeroki wachlarz zadań taktycznych. Najważniejszym z nich jest opanowanie i utrzymanie ważnych pod względem taktycznym rubieży terenowych i obiektów na kierunku manewru odwodów nieprzyjaciela, a tym samym opóźnienie ich podejścia w określonym czasie i w określony rejon.

Użycie taktycznych desantów śmigłowcowych możliwe jest w różnych warunkach i sytuacjach operacyjno-taktycznych. Mogą one być stosowane zarówno w działaniach z użyciem, jak i bez użycia broni masowego rażenia, w dzień i w warunkach ograniczonej widoczności. Sytuacja operacyjno-taktyczna wpływa z kolei na planowanie, organizację i sposób zabezpieczenia wykonania taktycznego desantu śmigłowcowego.

Planowaniem użycia taktycznych desantów śmigłowcowych zajmują się dowódca armii ogólnowojskowej, dowódca dywizji, z której składu wydzielany jest desant oraz dowódca desantu i dowódca pułku śmigłowców realizującego przerzut desantu.

Dowódca armii, której czasowo został przydzielony pułk śmigłowców, powinien zdecydować, kiedy i któremu związkowi taktycznemu przydzielić go w celu przerzucenia desantu taktycznego. Powinien on też określić sposób lotniczego zabezpieczenia przerzutu i wsparcia desantu oraz wykonania zadań przez wojska raketowe.

W działaniach z użyciem broni masowego rażenia może zaistnieć wiele wypadków, kiedy dowódca armii nie będzie przydzielał pułku śmigłowców związkowi taktycznemu. Najczęściej będzie on decydował osobiście, kiedy i z jakim zadaniem wysadzić taktyczne desanty śmigłowce. W takim wypadku sztab armii będzie planował i realizował wszystkie zagadnienia związane z ich przerzutem.

Zazwyczaj organizatorem użycia i zabezpieczenia działań taktycznego desantu śmigłowcowego jest dowódca dywizji ze swoim sztabem. Dowódca dywizji określa cel działań desantowych i podejmuje decyzję dotyczącą użycia i zabezpieczenia działań desantu. Sztab dywizji planując desant uwzględnia między innymi: cel działania i zadania desantu, czas potrzebny na jego wykonanie, jego siłę i skład oraz zasady współ-

działania desantu z innymi rodzajami wojsk i elementami ugrupowania bojowego dywizji. Opracowuje on również zasadniczy dokument planowania użycia taktycznego desantu śmigłowcowego, jakim jest „tabela desantowania”.

W zależności od konkretnych warunków, zadania bojowe batalionowi piechoty zmechanizowanej wyznaczonemu do wykonania taktycznego desantu śmigłowcowego stawia dowódca dywizji bądź osobiście, bądź też przez oficera sztabu dywizji. Dowódca dywizji kieruje również osobiście walką taktycznego desantu śmigłowcowego po jego wylądowaniu.

Szczegółowym przygotowaniem do desantowania podległych i przydzielonych pododdziałów kieruje dowódca desantu, który jest bezpośrednio odpowiedzialny za wykonanie zadania bojowego przez taktyczny desant śmigłowcowy. Dowódca tego desantu po otrzymaniu zadania bojowego powinien wypracować decyzję dotyczącą działań bojowych po wylądowaniu w nakazanym rejonie oraz przygotować do desantowania podległe pododdziały.

Praca dowódcy desantu nad wypracowaniem decyzji zależy między innymi od:

- czasu, który pozostał do rozpoczęcia desantowania;
- stopnia rozpracowania zadań przez dowódcę i sztab dywizji;
- charakteru działań (z użyciem broni masowego rażenia czy bez jej stosowania).

Ilość czasu pozostałego do rozpoczęcia desantowania w zasadniczy sposób będzie określała metodę pracy dowódcy desantu. Przy ograniczonej ilości czasu, wypracowanie decyzji i organizacja działań bojowych desantu będą realizowane równolegle, co niewątpliwie wpłynie na charakter tej pracy. Natomiast odpowiednio duża ilość czasu pozostającego do rozpoczęcia desantowania pozwoli dowódcy desantu nie tylko wypracować decyzję i zorganizować działanie desantu, lecz również umożliwi przeszkolenie podległych pododdziałów w działaniach przewidzianych do wykonania po wylądowaniu.

Jeśli sztab dywizji będzie planował bardzo szczegółowo zadania dla desantu, wówczas dowódca desantu powinien w tym uczestniczyć, a jego dalsza praca może polegać na przygotowaniu pododdziałów do desantowania i prowadzeniu działań bojowych. Jeśli dowódca dywizji określi zadania desantu ogólnie, to dowódca desantu będzie musiał je opracować szczegółowo.

W wypadku desantowania w warunkach użycia broni masowego rażenia, dowódca desantu wypracowując decyzję będzie musiał zwrócić szczególną uwagę na wybór rejonów lądowania, uwzględniając przy tym obiekty uderzeń własnej broni jądrowej oraz organizację rozpoznania skażeń w rejonie desantowania.

Treść i kolejność pracy najczęściej będą uzależnione od posiadanej przez dowódcę desantu ilości czasu i od konkretnego położenia. Najbardziej typowa będzie taka sytuacja, w której czas jest ograniczony.

Jednym z wariantów pracy dowódcy desantu może być:

- kalkulacja czasu przeznaczonego na organizację desantu przez dowódcę batalionu;
- analiza zadania i najistotniejsze elementy oceny położenia;
- sprecyzowanie i zameldowanie decyzji;
- opracowanie planu załadowania batalionu na śmigłowce;
- postawienie zadań bojowych pododdziałom.

Praca dowódcy desantu nad wypracowaniem decyzji wiąże się nierozzerwalnie z organizacją działań bojowych i przygotowaniem pododdziałów do desantowania. Dlatego też opracowanie planu załadowania batalionu na śmigłowce i postawienie zadań bojowych pododdziałom powinny być uwzględniane przy ustalaniu kolejności pracy dowódcy desantu.

Przedsięwzięcia mające na celu przygotowanie batalionu do desantowania na śmigłowcach w wielu wypadkach mogą być realizowane równoległe z wypracowaniem decyzji o prowadzeniu działań bojowych po desantowaniu. Pracami tymi w oparciu o zamiar dowódcy desantu będzie kierował szef sztabu batalionu.

Dowódca batalionu piechoty zmechanizowanej albo jego szef sztabu kalkulując czas powinien przede wszystkim rozważyć, jaką ilość czasu dysponuje na organizację desantowania, licząc od chwili otrzymania zadania bojowego do zakończenia załadowania pododdziałów na śmigłowce. Posiadaną ilość czasu dowódca desantu może przeznaczyć na wykonanie następujących czynności:

- danie szefowi sztabu batalionu wytycznych do organizacji załadowania pododdziałów na śmigłowce;
- wypracowanie decyzji co do działań bojowych batalionu po desantowaniu;
- przeprowadzenie rekonesansu rejonów załadowania oraz rozliczenie sił i środków do desantowania;
- opracowanie planu załadowania na śmigłowce;
- zameldowanie decyzji i jej zatwierdzenie;
- postawienie zadań bojowych dowódcom pododdziałów;
- wypracowanie decyzji przez dowódców pododdziałów i postawienie zadań podległym pododdziałom;
- przegrupowanie batalionu z rejonu ześrodkowania do rejonów załadowania;
- załadowanie sił i środków batalionu na śmigłowce.

W oparciu o taką kalkulację czasu dowódca desantu może równoległe planować i wykonywać poszczególne czynności związane z przygotowaniem desantu do działań bojowych. Kalkulacja czasu decydować będzie o dalszej kolejności pracy dowódcy desantu.

Następną czynnością dowódcy desantu może być danie szefowi sztabu wytycznych do organizacji załadowania batalionu na śmigłowce. Najczęściej mogą to być polecenia dotyczące wykonania rozliczenia sił i środków do desantowania, przeprowadzenia rekonesansu rejonów załadowania i dróg dojścia do nich oraz opracowania planu załadowania pododdziałów na śmigłowce. To ostatnie zadanie może być wyko-

nane dopiero po powzięciu przez dowódcę desantu decyzji co do prowadzenia działań bojowych.

Szef sztabu batalionu, planując i organizując załadowanie batalionu na śmigłowce, powinien ściśle współpracować z przedstawicielem pułku śmigłowców wyznaczonego do przerzutu desantu. Dla zapewnienia równoległej pracy na szczeblu batalion — kompania powinien on włączyć do swego zespołu szefów lub dowódców pododdziałów wchodzących w skład taktycznego desantu śmigłowcowego. Może to mieć miejsce szczególnie przy prowadzeniu rekonesansu rejonów załadowania i sporządzaniu rozliczenia sił i środków do desantowania.

Analizując otrzymane zadania dowódca desantu powinien zrozumieć zamiar walki dowódcy dywizji i ustalić rolę desantu w wykonywaniu zadania przez dywizję. Z analizy zadania powinien on wyciągnąć wnioski dotyczące: rejonu lub kierunku, na którym należy skupić główny wysiłek ugrupowania bojowego desantu, warunków organizacji współdziałania z oddziałami lądowymi i lotnictwem działającym na korzyść desantu oraz możliwości prowadzenia samodzielnych działań bojowych w warunkach dłuższej niż przewidywano izolacji desantu od sił głównych dywizji.

W ocenie położenia dowódca desantu powinien rozpatrzyć wpływ możliwego przeciwdziałania nieprzyjaciela na lądowanie desantu i prowadzenie działań po wylądowaniu, możliwości sił własnych oraz wpływ terenu na działanie desantu. Ponadto należy ocenić wpływ własnych uderzeń broni masowego rażenia i lotnictwa, działań oddziałów nacierających od czoła oraz działań własnych grup dywersyjnych, rozpoznawczych i oddziałów partyzanckich na działania desantu.

Oceniając możliwości nieprzyjaciela i sił własnych dowódca desantu powinien między innymi:

- ustalić rozmieszczenie pododdziałów nieprzyjaciela w planowanym rejonie desantowania i na obszarze do niego przyległym oraz możliwość wykonania przez niego uderzeń bronią masowego rażenia na pododdziały desantu;
- ustalić rozmieszczenie jego odwodów oraz określić przypuszczalne kierunki i czas ich działania;
- ustalić możliwości wykonania zadań przez pododdziały desantu na poszczególnych kierunkach oraz gdzie należy skupić główny wysiłek działań bojowych;
- rozpatrzyć i ustalić, które kierunki obsadzić siłami batalionu, a na których przeciwdziałać za pomocą niszczeń, np. przez niszczenie mostów, wykonywanie zawał leśnych lub minowanie wybranych odcinków terenu;
- ustalić, gdzie i jakie środki wsparcia można wykorzystać najbardziej skutecznie.

Jeśli na kierunku działania desantu planowane są własne uderzenia bronią masowego rażenia, dowódca desantu powinien ocenić, jaki to będzie miało wpływ na sposób wykonania zadania przez desant.

Ocena nieprzyjaciela i sił własnych powinna umożliwić wyciągnięcie m.in. wniosków dotyczących:

- możliwości i kierunków podejścia nieprzyjaciela oraz sił jakie należy wydzielić do ich obrony;
- rubieży na jakich należy prowadzić działania bojowe celem opóźnienia podejścia nieprzyjaciela i sparaliżowania jego (natarcia) manewru;
- obiektu lub rubieży, od których opanowania należy rozpocząć działania bojowe i gdzie w związku z tym wybrać rejonu lądowania pododdziałów;
- podziału, sił i środków batalionu oraz przydzielonych środków wzmocnienia.

Dokonując oceny terenu należy zwrócić uwagę głównie na to, jaki ma on wpływ na kierunki podejścia nieprzyjaciela i wybór zasadniczych rubieży oporu oraz wybór rejonu wyjściowego i rejonów lądowania pododdziałów.

Teren w rejonie wyjściowym do desantowania powinien umożliwiać wybór dostatecznej ilości lądowisk dla śmigłowców oraz dróg dojścia do nich poszczególnych pododdziałów. Dla lądowania i startu śmigłowca typu Mi-6 potrzeba ponad 7200 m² powierzchni (średnica wirnika — 35 m i połowa odstępu między poszczególnymi śmigłowcami — 50 m = 35 + 50 = 85 m · 85 m = 7225 m²). Z powyższego wynika, że dla eskadry śmigłowców Mi-6 (10 śmigłowców) potrzeba będzie 7225 m² (np. obszar o wymiarach 250 × 300 m). Wyznaczone drogi dojazdu i dojścia do lądowisk powinny umożliwiać sprawny manewr ludzi oraz sprzętu w celu załadowania na śmigłowce.

W rejonie lądowania teren powinien umożliwiać wybór lądowisk dla śmigłowców na takich samych zasadach jak w rejonie wyjściowym do desantowania.

Po przeprowadzeniu kalkulacji czasu, analizy zadania i oceny położenia, dowódca desantu podejmuje decyzję dotyczącą działań bojowych. Przed powzięciem decyzji dowódca desantu powinien wysłuchać meldunku szefa sztabu o wynikach rekonesansu rejonów załadowania pododdziałów na śmigłowce.

Decyzja dowódcy desantu powinna zawierać:

- krótką ocenę możliwości nieprzyjaciela;
- zamiar wykonania otrzymanego zadania (na jakich lądowiskach desantować pododdziały batalionu, co opanować w pierwszej kolejności, gdzie zorganizować poszczególne rubieże obrony i w jakim rejonie skupić główny wysiłek działań);
- jak użyć pododdziały batalionu i jakie postawić im zadania bojowe.

Odzwierciedleniem decyzji dowódcy desantu jest rozkaz bojowy, który powinien zawierać:

- wnioski z oceny nieprzyjaciela;
- zadania sąsiadów i lotnictwa (a także broni masowego rażenia, jeśli ma być użyta) na korzyść desantu;

- sposób wykonania zadania przez desant, ewentualny podział na rzuty, główny wysiłek działania desantu i jego ugrupowanie bojowe;
- rejony załadowania i lądowania pododdziałów desantu oraz czas lądowania i zadania bojowe dla pododdziałów;
- ilość zabieranego sprzętu bojowego, amunicji i innych zapasów;
- sposób organizacji i dowodzenia.

Na szczeblu batalionu rozkazu bojowego w formie pisemnej nie opracowuje się. Dowódca batalionu rozkaz ten wydaje ustnie, a szef sztabu ujmuje go na piśmie w formie notatki.

Po wypracowaniu decyzji dowódca desantu zapoznaje z nią szefa sztabu, który na jej podstawie opracowuje plan załadowania pododdziałów batalionu na śmigłowce. Plan ten podaje się do wiadomości dowódców pododdziałów bezpośrednio po wydaniu rozkazu bojowego.

Z kolei dowódca desantu organizuje współdziałanie między pododdziałami i elementami ugrupowania bojowego taktycznego desantu śmigłowcowego. Po tych czynnościach dowódca desantu kontroluje pracę dowódców pododdziałów i w miarę potrzeby udziela im pomocy.

*
*   *
*

Na przykładzie załączonego założenia rozpatrzmy możliwy wariant pracy dowódcy batalionu piechoty zmechanizowanej jako dowódcy taktycznego desantu śmigłowcowego — w warunkach zagrożenia użyciem broni masowego rażenia.

ZAŁOŻENIE

do tematu: „Praca dowódcy taktycznego desantu śmigłowcowego nad wypracowaniem decyzji działań bojowych”

Szkic z mapy 1 : 100 000 N-34—138, 139, 140, 141;
M-34—6, 7, 8, 9.

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. 3DZ (7, 8, 9 pz i 3pcz) z 2/1ABAA, 1/1ABSap. działając w składzie 1A naciera w ogólnym kierunku: BIAŁA PODLASKA, GÓRA KALWARIA.

W dniu 11.11 3DZ przełamała doraźnie zorganizowaną obronę npla na rubieży: pld SIEDLCE, pld ŁUKÓW, rozbiła czołowe oddziały 7DZ (N) i odpierając kontrataki nieprzyjaciela na lewym skrzydle, do godzin wieczornych wykonała zadanie dnia. W godzinach nocnych z 11 na 12.11 oddziały dywizji prowadziły lokalne działania zaczepne mające na celu poprawienie swego położenia.

2. O 4.00 12.11 wytworzyła się następująca sytuacja:
  - pułki pierwszorzutowe (7, 9 pz i 3 pcz) opanowały ogólną rubież: SKUPIE (7250), PARYSÓW (6046), OZIEMKÓWKA (5452), ZELECHÓW (4262), z której o świcie rozpoczyna dalsze natarcie;
  - 8 pz zakończył likwidację npla w m. ŁUKÓW i ześrodkowuje się w lasach pln.-zach. ŁUKÓW (bez 1/8 pz) jako drugi rzut dywizji;
  - 1/8 pz zgodnie z zarządzeniem dowódcy 3DZ ześrodkowuje się w lesie pld.-zach. ŁUKÓW.
3. Lotnictwo własne w dniu 11.11 prowadziło walkę z siłami i środkami napadu powietrznego npla, wzbraniało wycofywania jego wojsk, nie dopuszczało do podejścia świeżych sił npla z głębi i prowadziło ich rozpoznanie. Lotnictwo nieprzyjaciela grupami samolotów F-104C wykonywało w tym dniu systematyczne uderzenia na walczące i podchodzące do pola walki oddziały 3DZ oraz prowadziło rozpoznanie, szczególnie na kierunku: GÓRA KALWARIA, SIEDLCE. W dotychczasowych walkach nie stosowano broni masowego rażenia. Szczegółowe położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu — patrz szkic — załącznik nr 1.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

O 3.40 12.11 do dowódcy 1/8 pz znajdującego się w m. WYCINKA (5080 b) przyjechał szef wydziału operacyjnego sztabu 3DZ i zapoznał go z zamiarem dowódcy dywizji, z którego jest mu wiadomo:

1. Działania bojowe 3DZ na kierunku: ŁUKÓW, GÓRA KALWARIA opóźnia część sił 7DZ (N). Jednocześnie na kierunkach: KOŁO, KUTNO, MSZCZONÓW (6067) i TUREK, ZGIERZ, GRÓJEC (4790) stwierdzono ruch kolumn npla, w których składzie znajdują się: piechota zmechanizowana, czołgi i artyleria. Około 4.00 12.11 czoła tych kolumn przekroczyły miejscowości KUTNO i ZGIERZ.
2. Dowódca 3DZ zamierza: o 8.00 12.11 desantować na śmigłowcach 1/8 pz w rejonie GRÓJEC, po czym wykonując główne uderzenie w kierunku: SŁUP (5848), NATOLIN (5430), JEZIORY (5620), GRÓJEC, rozbić podchodzące odwody npla na zachodnim brzegu rz. WISŁA. W zadaniu bliższym: rozbić wycofujące się oddziały 7 DZ (N) na podejściach do rz. WISŁA, sforsować ją z marszu i opanować rubież: GÓRA KALWARIA, ALEKSANDRÓW (5612), POTYCZ (5214), SZYMANOWICE (5118).
3 pcz wysłać jako OW z zadaniem uprzedzenia nieprzyjaciela w opanowaniu dogodnego rejonu przepraw na południe od GÓRY KALWARII. W zadaniu dnia: zniszczyć odwody 7DZ oraz podchodzące z głębi odwody nieprzyjaciela i opanować rubież: (wył) PIASECZNO (6800), GRÓJEC, WARKA (3812), skąd zabezpieczyć wejście do bitwy drugiego rzutu armii (5DZ) w kierunku GRÓJEC, MSZCZONÓW.
3. 1/8 pz z bh 122 mm, bappanc (bez 2 pl ppK), 1 pl 8 ksap i 1 dr plrsk 8 pz oraz drr 3 kr jako taktyczny desant śmigłowcowy desantować w rejonie GROJCA z zadaniem: wzbraniać podejścia świeżych sił npla na kierunku GRÓJEC, GÓRA KALWARIA. Ostateczną rubież oporu w rejonie: HENRYKÓW (5406 a), KREŻEL (4806 ac), WINIARY NOWE (5208 c) utrzymać do czasu podejścia czołowych oddziałów dywizji. Lądowiska startowe, trasa i czas przelotu podane są na szkicu załącznik nr 1.
Gotowość do załadowania osiągnąć o 6.30 12.11.
4. Na kierunku działania 1/8 pz nacierać będzie 3 pcz lub 8 pz, których podejście do rejonu CHYNÓW (5204) przewiduje się około 15.00 12.11.
5. Lotnictwo:
  - a) Dla przerzutu 1/8 pz ze środkami wzmocnienia został wydzielony 1 psm w składzie trzech eskadr po 10 śmigłowców Mi-6 w każdej eskadrze, z prawem wykonania jednego rejsu. W celu uzgodnienia sposobu załadowania desantu, przedstawiciel 1 psm przybędzie do rejonu WYCINKA (5030 b) o 4.30; 1 psm wylądować na wyznaczonych lądowiskach o 7.00 12.11.
  - b) Osłonę desantu w rejonie załadowania, na trasie przelotu i w rejonie lądowania zapewnią 10 plm sposobem dyżurowania w strefie nr 1 i 2.
Strefy dyżurowania podane są w załączniku nr 1.
  - c) Obezwładnienie środków obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela na trasie przelotu i w rejonie lądowania desantu wykonuje 18 plmsz.
  - d) W czasie działań bojowych desantu przewiduje się wzbranianie podejścia odwodów nieprzyjaciela na kierunku BŁĘDÓW (3878) —

GROJEC wysiłkiem trzech eskadrolotów LMSz z 18 plmsz.

W celu zapewnienia 1/8 pz skutecznej osłony lotniczej, wraz z batalionem desantować będzie przedstawiciel SWL 1 A z radiostacją R-824 zamontowaną na samochodzie GAZ-69 i trzema ludźmi obsługi. Przedstawiciel SWL 1 A przybędzie na lądowisko startowe nr 1 o 6.30 12.11.

6. Dowódca 1/8 pz zamelduje swoją decyzję dotyczącą działań desantowych szefowi wydziału operacyjnego 3DZ w rejonie WYCINKA (5080 b) o 5.30 12.11.

III. WIADOMOŚCI DODATKOWE

1. Grupa specjalna nr 2 1A prowadząc rozpoznanie w rejonie ptn. GRÓJEC stwierdziła rozbudowę obrony npla na rubieży: PIASECZNO, GROJEC oraz wzdłuż zach. brzegu rz. WISŁA.
2. Dotychczasowy podział sił i środków 1/8 pz:
  - 1 kpz z 1 plm 82 mm bart i 1 dr plsap;
  - 2 kpz z 2 plm 82 mm;
  - 3 kpz z pl ppanc bart i 2 dr plsap;
  - w dyspozycji dowódcy 1/8 pz znajdują się: bart (bez dwóch plm 82 mm i pl ppanc) oraz plsap (bez 1 i 2 dr sap).
3. Aktualny stan bojowy 1/8 pz i środków wzmocnienia przedstawia tabela 1.
4. Środki wzmocnienia batalionu przybędą do rejonu WYCINKA o 4.30 12.11.
5. O 4.00 12.11 1/8 pz i przydzielone mu środki wzmocnienia posiadają następujące ilości środków zaopatrzenia materiałowego:
  - 0,6 jo amunicji strzeleckiej;
  - 0,5 jo amunicji artyleryjskiej;
  - 0,45 jn mps;
  - 2 rdz. żywności.Do 5.30 1/8 pz i środkom wzmocnienia zostaną dostarczone następujące ilości środków zaopatrzenia materiałowego:
  - 1,0 jo amunicji strzeleckiej;
  - 0,5 jo amunicji artyleryjskiej;
  - 0,5 jn mps.
6. Rzut kołowy batalionu skierować w rejon ześrodkowania tyłów 8 pz do 7.30 12.11.
7. Przewidywana prognoza pogody na dzień 12.11:
  - rano zamglenia, w godzinach późniejszych zamglenia 3—4/10 przez chmury średnie;
  - widzialność: 6—10 km;
  - wiatry przyziemne: szybkość — 4—6 m/sek., średni kierunek — 320°;Swit — 6.00, wschód słońca — 6.50, zachód słońca — 15.50, zmrok — 16.40.

3. Pododdziały batalionu przeszkolone są w desantowaniu na śmigłowcach Mi-6.
9. Po postawieniu zadania szef wydziału operacyjnego sztabu 3DZ przekazał szefowi sztabu 1/8 pz 10 kompletów map w skali 1 : 25 000 rejonu desantowania i rejonu działań batalionu.

Prace do wykonania:

1. W roli dowódcy 1/8 pz powziąć decyzję dotyczącą działań taktycznego desantu śmigłowcowego oraz przedstawić ją na mapie w skali 1 : 25 000.
2. W roli szefa sztabu 1/8 pz opracować plan załadowania sił i środków batalionu oraz środków wzmocnienia na przydzielone śmigłowce.

Uwaga:

Organizacja wojsk nieprzyjaciela według wydawnictwa „Informator o Siłach Zbrojnych NRF”. Wyd. Sztab Gen. II, Warszawa 1964 r.

Dane taktyczno-techniczne śmigłowców Mi-6 i możliwe warianty ich załadowania oraz ważniejsze dane taktyczno-techniczne sprzętu pz zawarte są w „Zeszyte Taktycznym” nr 6/13 1967 r.

Załączniki:

- nr 1 — Położenie stron o 4.00 12.11, zarys decyzji dowódcy 3DZ dotyczącej działań w dniu 12.11 oraz elementy tabeli desantowania (szkic z mapy 1 : 100 000).

Tabela 1

Stan bojowy 1/8 pz i środków wzmocnienia o 4.00 12.11.

Pododdziały	Stan osobowy	rkm	ckm	rgpanc	granatniki ppanc (SPG)	moździerze 82 mm	moździerze 120 mm	haubice 122 mm	armaty 85 mm	PPK	rsi R-114 z pm na sam. GAZ-69	Transportery opanc.	samocho ciężarowo-terenowe	ciągniki art. samochodowe	samochoody specjalne	motocykle z przyczepą	
Dowództwo 1/8 pz	6											1					
1 kpzmot	76	8	2	9								6					
2 kpzmot	68	7	2	8								6					
3 kpzmot	78	9	2	8								7					
bart	74				2	6	3						3	3			
pl sap	11												1				
pl łączność	12										1		1				
pl zaopatrz.	11												5		2		
pl med.	4														1		
Razem	340	24	6	25	2	6	3				1	20	10	3	3		
bappanc 8 pz (bez pl PPK)	51								3	4			1	3			
bh 122 mm 8 pz	58							6						6			
1 pl 8 ksap	14																
1 dr plrsk 8 pz	5												1				
drr 3 kr	9	3													1 GAZ-69	3	
Ogółem	477	27	6	25	2	6	3	6	3	4	1	20	12	12	4		3

25

402/101/100

Wydrukowano w 500 egz.

Egz. Nr 1—500 Kanc. Tajna ASG

Wykonał zespół oficerów ASG

Drukarnia ASG. — Nr z. 3 (0114/WW)

Powiat OTWOCK

Powiat SIEDLCE

Powiat GARWOLIN

Powiat LUKÓW

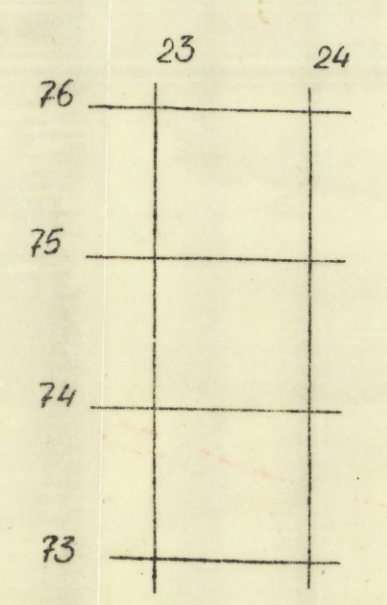
bat GARWOLIN

Rejon prawdopodobnego bazowania
grup spec. npla
bat MINSK MAZ
(bez 1 kp)

Rejon alarmowy
OSZ MSW

ZORIAN
woj.

RPL-123

Przypuszczalny rejon
desantowania npla

Szef Powiatowego Sztabu Wojsk

(- - - - -)

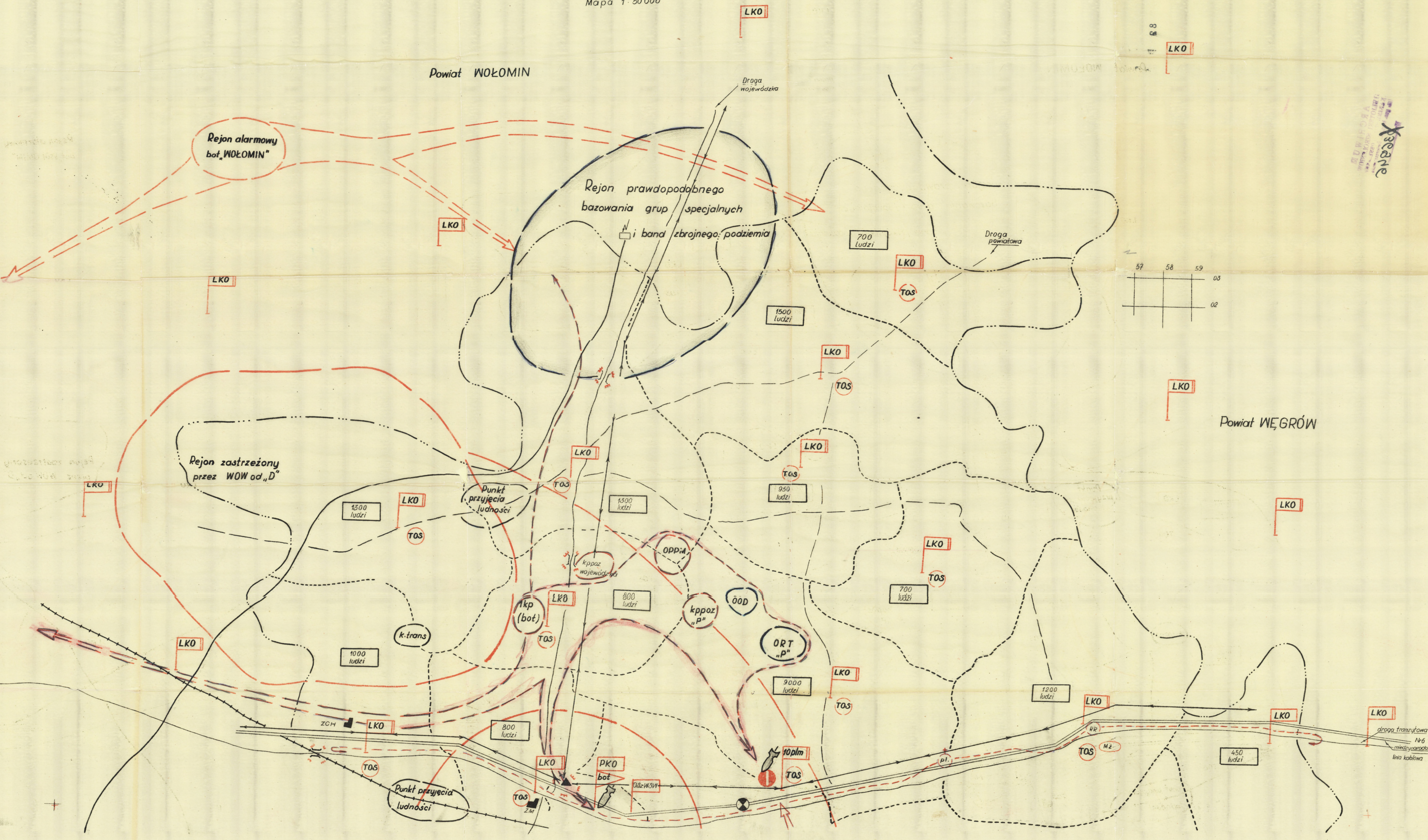
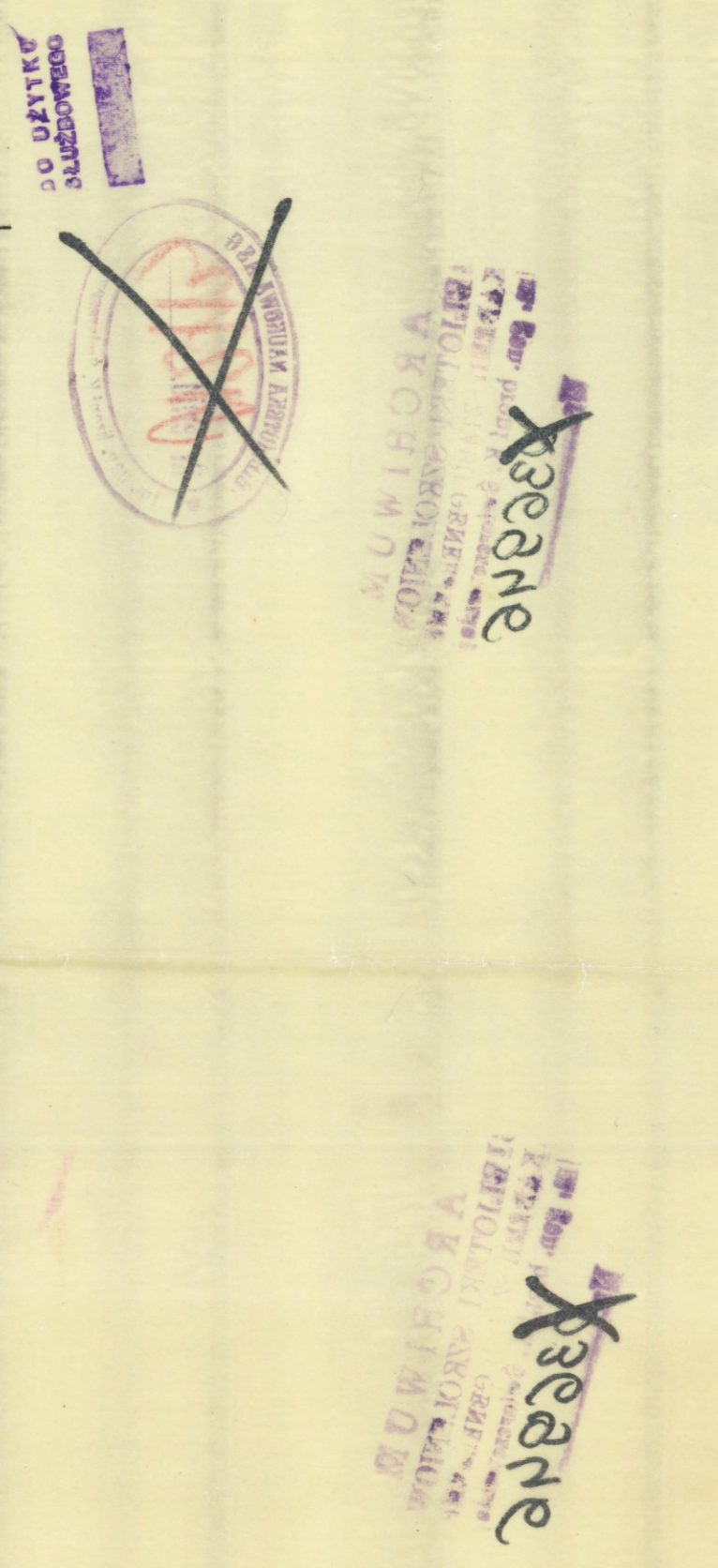

P L A N

OBRONY POWIATU MIŃSK MAZOWIECKI

Mapa 1:50000

Załącznik nr 1 (do części pierwszej)
Egz. Nr .....
ARKUSZ Nr 1
Poz. Ks. 0116/WW

Powiat WOŁOMIN

Powiat WĘGRÓW

